

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
W POZNANIU
DELEGATURA W LESZNE**

**INFORMACJA
O STANIE ŚRODOWISKA I DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ
WIELKOPOLSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
W POWIECIE GRODZISKIM
W ROKU 2013**

Opracowanie:

*Wydział Monitoringu Środowiska
pod kierunkiem Marii Pułyk
Dział Inspekcji
pod kierunkiem Danuty Binkowskiej*

Zatwierdził:

Z up. WIELKOPOLSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
*mgr inż. Jacek Matuszewski
Kierownik Delegatury w Lesznie*

Leszno, czerwiec 2014

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	4
2.	WYBRANE CECHY POWIATU	5
3.	STAN ŚRODOWISKA.....	7
3.1.	Monitoring jakości powietrza.....	7
3.2.	Monitoring jakości wód.....	8
3.2.1.	Monitoring jakości wód powierzchniowych.....	8
3.2.2.	Monitoring jakości wód podziemnych.....	13
3.3.	Monitoring jakości gleby i ziemi.....	15
3.4.	Monitoring hałasu.....	15
3.5.	Monitoring pól elektromagnetycznych	16
3.6.	Monitoring gospodarki odpadami	16
3.7.	Podsumowanie.....	19
4.	DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA.....	21
5.	POWAŻNE AWARIE	22

1. WPROWADZENIE

Opracowanie ma na celu przedstawienie stanu środowiska oraz wyników działalności kontrolnej Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska na terenie powiatu grodzkiego w roku 2013. Do jego przygotowania wykorzystano badania własne WIOŚ w Poznaniu, wyniki badań będące w posiadaniu WIOŚ oraz ustalenia z kontroli użytkowników środowiska, prowadzonych przez inspektorów WIOŚ.

Ostateczna ocena stanu środowiska w 2013 roku jest w trakcie opracowywania i po weryfikacji przez GIOŚ zostanie opublikowana w IV kwartale 2014 roku w „Raporcie o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2013”.

Bieżące informacje dotyczące stanu środowiska na terenie całego województwa wielkopolskiego znaleźć można na stronie internetowej www.poznan.wios.gov.pl.

Zadania w zakresie ochrony przyrody, w tym ustanawianie form ochrony przyrody oraz sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem określonych ustawą zakazów w stosunku do tych form, realizuje Regionalny Konserwator Przyrody.

2. WYBRANE CECHY POWIATU

Powiat grodziski położony jest w południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego, obejmuje obszar o powierzchni 642 km², a zamieszkują go 50863 osoby (stan na dzień 31 grudnia 2012 r., dane wg GUS).

Według podziału fizyczno-geograficznego J. Kondrackiego powiat ten położony jest:

- w makroregionie Pojezierze Wielkopolskie: mezoregion Pojezierze Poznańskie,
- w makroregionie Pradolina Warciańsko-Odrzańska: mezoregion Dolina Środkowej Odry,
- w makroregionie Pojezierze Leszczyńskie: mezoregion Równina Kościańska.

Zagospodarowanie przestrzenne powiatu ma charakter rolniczo-przemysłowy, ok. 66% obszaru stanowią użytki rolne.

Administracyjnie powiat podzielony jest na:

- trzy gmin miejsko-wiejskie: Grodzisk Wielkopolski, Rakoniewice, Wielichowo;
- dwie gmin wiejskie: Granowo, Kamieniec.

Ponad 87,8% ludności powiatu korzysta z sieci wodociągowej, a 42,6% z sieci kanalizacyjnej (stan na dzień 30 listopada 2012 r., dane wg GUS).

W ewidencji WIOŚ w Poznaniu znajduje się 15 mechaniczno-biologicznych oczyszczalni ścieków eksploatowanych na terenie powiatu grodziskiego. Dane o ilości ścieków komunalnych pochodzą z *Wykazów zawierających zbiorcze zestawienia informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat.*

Lp.	Gmina	Miejscowość/Eksploatujący	Obszar obsługiwany	Ilość ścieków w roku 2013 /m ³ /
1	Rakoniewice	Ruchocice/ Bonduelle Polska S.A. Warszawa Zakład Ruchocice	Zakład w Ruchocicach	153134
2		Rakoniewice/ Zakład Usług Komunalnych w Rakoniewicach Sp. z o.o.	Gmina Rakoniewice	304545
3		Jabłonna/ Zakład Usług Komunalnych w Rakoniewicach sp. z o.o.	Jabłonna	6069
4		Goździn/ Agro Team Przedsiębiorstwo Spółdzielcze Goździn	Zakład w Goździnie	26292
5	Wielichowo	Wielichowo /Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o. o. w Wielichowie	Gmina Wielichowo	158000
6		Augustowo 26 /IKO Kompania Drobiarska Sp. z o. o. Augustowo w Wielichowie	Zakład w Augustowie	168 624
7	Granowo	Kotowo 1A / Storteboom Hamrol Sp. z o.o. Kotowo	Zakład w Kotowie	377393
8		Granowo/Zakład Gospodarki Komunalnej w Granowie	Granowo	208 792
9		Bielawy/Zakład Gospodarki Komunalnej w Granowie	Bielawy	774
10	Kamieniec	Kamieniec/ Gminny Zakład Komunalny Kamieniec	Gmina Kamieniec	65505
11		Ujazd/ Gminny Zakład Komunalny Kamieniec	Ujazd	5630
12		Paręczewo/ Gminny Zakład Komunalny Kamieniec	Paręczewo	8911
13		Sepno/ Gminny Zakład Komunalny Kamieniec ul. Rolna	Sepno	8631
14		Szczepowice/ Gminny Zakład Komunalny Kamieniec	Szczepowice	4035
15	Grodzisk Wlkp.	Grodzisk/Grodziskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Grodzisku	Gmina Grodzisk	1144032

Powiat grodziski wchodzi w skład Regionu IV gospodarki odpadami komunalnymi w województwie wielkopolskim. Regiony zostały wydzielone w „Planie gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2012-2017” uchwalonym przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego w dniu 27 sierpnia 2012 r. Wielkopolskę podzielono na 10 regionów, w każdym z nich wyznaczono też regionalne i zastępcze instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych.

Region gospodarki odpadami komunalnymi to określony w wojewódzkim planie gospodarki odpadami obszar zamieszkiwany co najmniej przez 150 000 mieszkańców. Regionem gospodarki odpadami komunalnymi może być też gmina licząca powyżej 500 000 mieszkańców.

Regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) to zakład zagospodarowania odpadów o mocy przerobowej wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego przez co najmniej 120 000 mieszkańców, spełniający wymagania najlepszej dostępnej techniki lub technologii.

W Regionie IV regionalną instalacją jest mechaniczno-biologiczna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych w Piotrowie Pierwszym, gmina Czempień. Instalacjami przewidzianymi do zastępczej obsługi Regionu IV są: kompostownia w Sierosławiu (Tarnowo Podgórne), w Rumianku (Tarnowo Podgórne), instalacja do produkcji paliw alternatywnych w Opalenicy (gmina Opalenica); składowiska odpadów w Powodowie (gmina Wolsztyn), w Goździnie (gmina Rakoniewice), w Dopiewie (gmina Dopiewo), w Sroczku (gmina Stęszew).

Na terenie powiatu grodziskiego w 2013 r. eksploatowane było jedno składowisko odpadów komunalnych oraz jedna kompostownia i jedna sortownia.

Gminy powiatu grodziskiego należą do Związku Międzygminnego Centrum Zagospodarowania Odpadów „SELEKT” realizującego w ich imieniu zadania z zakresu zagospodarowania odpadów komunalnych:

Gminy należące do związku	Zadania
Brodnica, Czempień, Dolsk, Dopiewo, Granowo, Grodzisk Wlkp., Kamieniec , Kaźmierz, Komorniki, Kościan, miasto Kościan, miasto Luboń, Mosina, miasto Puszczykowo, Rakoniewice , Stęszew, Wielichowo , Zbąszyń, Rokietnica.	Wdrożenie nowych regulacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

3. STAN ŚRODOWISKA

3.1. MONITORING JAKOŚCI POWIETRZA

W roku 2013 jakość powietrza na terenie powiatu grodziskiego monitorowano w jednym punkcie w miejscowości Cykowo, metodą pasywną (metoda wskaźnikowa) polegającą na miesięcznej ekspozycji specjalnie przygotowanych próbników, zawieszonych na wysokości około 1,5 metra i oznaczaniu zanieczyszczeń raz w miesiącu. Metodą tą prowadzono badania stężeń dwutlenku siarki i tlenków azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu. Badania są kontynuowane w roku 2014.

Z badań przeprowadzonych w roku 2013 wynika, że uzyskana wartość średnia dla roku dla dwutlenku siarki wyniosła $4,1 \mu\text{g}/\text{m}^3$, a dwutlenku azotu – $17,9 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2013 wykonano zgodnie z podziałem województwa na strefy, gdzie strefę stanowi:

- aglomeracja poznańska,
- miasto Kalisz,
- strefa wielkopolska.

Powiat grodziski jest elementem składowym strefy wielkopolskiej.

Celem rocznych ocen jakości powietrza jest:

- określenie jakości powietrza w strefach;
- wskazanie ewentualnych przekroczeń standardów jakości powietrza, poziomów docelowych i poziomów celów długoterminowych;
- wskazanie prawdopodobnych przyczyn ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń.

Oceny jakości powietrza w strefach dokonano z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;
- do klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny i poziomy docelowy.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia

Do oceny jakości powietrza w strefie wielkopolskiej pod kątem ochrony zdrowia wykorzystano pomiary wykonywane na terenie strefy oraz wyniki modelowania matematycznego. Wartości otrzymane w roku 2013 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych pozwoliły na zakwalifikowanie strefy, a więc i powiatu grodziskiego, do poniższych klas:

- do klasy A – dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, ozonu, pyłu $\text{PM}_{2,5}$ oraz metali oznaczanych w pyłe PM_{10} .
- do klasy C – dla pyłu PM_{10} i benzo(a)pirenu oznaczanego w pyłe PM_{10} . W przypadku pyłu PM_{10} podkreślić należy, że generalnie odnotowywane są przekroczenia dopuszczalnego poziomu dla 24-godzin, jednak w roku 2013 stwierdzono przekroczenie stężenia średniego dla roku na stanowisku w Nowym Tomysłu.

Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy / powiatu	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM _{2,5}	pył PM ₁₀	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
wielkopolska / powiat grodziski	A	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	A

Ponadto stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej ozonu (120 µg/m³) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego określono na rok 2020.

Ocena pod kątem ochrony roślin

Do oceny jakości powietrza w strefie wielkopolskiej pod kątem ochrony roślin wykorzystano pomiary wykonywane na terenie strefy oraz wyniki modelowania matematycznego. Wartości SO₂, NO_x i O₃, otrzymane w roku 2013 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych i poziomu docelowego pozwoliły na zaklasyfikowanie powiatu, będącego składową strefy wielkopolskiej do klasy A.

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy / powiatu	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		
	SO ₂	NO _x	O ₃
wielkopolska / powiat grodziski	A	A	A

Ponadto stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej ozonu (6000 µg/m³×h) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego określono na rok 2020.

3.2. MONITORING JAKOŚCI WÓD

3.2.1. MONITORING JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Badania stanu wód w 2013 roku wykonywano zgodnie z „Programem Państwowego Monitoringu Środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2013–2015”.

Przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCW). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza *oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych*.

Zgodnie z zapisami Ramowej Dyrektywy Wodnej do roku 2015 należy osiągnąć dobry stan wszystkich wód.

Program monitoringu wód na terenie województwa realizowany jest w ramach:

- monitoringu diagnostycznego (MD) z częstotliwością raz na 6 lat – pełny zakres badań,
- monitoringu operacyjnego (MO) z częstotliwością raz na 3 lata lub corocznie (wyłącznie w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych) – ograniczony zakres badań,
- monitoringu obszarów chronionych (MOC) z częstotliwością:

- raz na 6 lat (wyłącznie na obszarach siedlisk lub gatunków, dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie dla JCW wyznaczonych jako niezagrożone niespełnieniem celów środowiskowych) – pełny zakres badań,
 - raz na 3 lata w ograniczonym zakresie badań,
 - na obszarach siedlisk lub gatunków, dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie dla JCW wyznaczonych jako zagrożone niespełnieniem celów środowiskowych,
 - na obszarach wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych,
 - na obszarach narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych,
 - JCW przeznaczonych do celów rekreacyjnych w tym kąpieliskowych;
 - corocznie (wyłącznie dla JCW przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia) – ograniczony zakres badań,
- monitoringu badawczego (MB) w punkcie wyznaczonym na potrzeby wymiany informacji między państwami członkowskimi UE z częstotliwością raz na 6 lat – pełny zakres badań lub corocznie – ograniczony zakres badań.

Na terenie powiatu grodziskiego wyznaczono 9 jednolitych części wód płynących:

- Mogilnica od Mogilnicy Wsch. do Rowu Kąkolewskiego,
- Mogilnica od Rowu Kąkolewskiego do ujścia,
- Rów Kąkolewski,
- Dopływ z Niemierzyc,
- Północny Kanał Obry do Kanału Dźwińskiego,
- Kanał Grabarski,
- Obrzański Kanał Środkowy,
- Dojca,

oraz jednolite części wód stojących:

- Jezioro Strykowskie,
- Jezioro Kuźnickie.

Wyznaczone JCW płynące reprezentują różne typy abiotyczne:

- 0 – typ nieokreślony – kanały i zbiorniki zaporowe,
- 16 – potok nizinny lessowy lub gliniasty,
- 17 – potok nizinny piaszczysty,
- 19 – rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta.

JCW stojącą zaliczono do dwóch typów abiotycznych:

- 2a – jeziora o wysokiej zawartości wapnia, stratyfikowane, o małym wpływie zlewni na jakość wód,
- 3b – jeziora o wysokiej zawartości wapnia, niestratyfikowane, o dużym wpływie zlewni na jakość wód.

Program monitoringu wód powierzchniowych na terenie powiatu grodziskiego w roku 2013 obejmował JCW:

- Kanał Grabarski – punkt zlokalizowany na obszarze powiatu grodziskiego w miejscowości Goździchowo (4,6 km), badania wykonano w ramach monitoringu operacyjnego w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych i monitoringu obszarów chronionych:
 - wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych,
 - narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych;
- Mogilnica od Mogilnicy Wsch. do Rowu Kąkolewskiego – punkty zlokalizowane na obszarze powiatu grodziskiego, w miejscowości Kotowo (18,1 km) i Wojnowice w powiecie nowotomyskim

(32,1 km), badania wykonywane w ramach monitoringu operacyjnego (Wojnowice i Kotowo) i monitoringu obszarów chronionych:

- wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych (Wojnowice),
- narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych (Wojnowice i Kotowo);
- Mogilnica od Rowu Kąkolewskiego do ujścia – punkt zlokalizowany poza obszarem powiatu grodzkiego, w miejscowości Sepno w powiecie kościańskim (4,0 km), badania wykonywane w ramach monitoringu operacyjnego i monitoringu obszarów chronionych:
 - wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych,
 - narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych;
- Północny Kanał Obry do Kanału Dźwińskiego – punkt zlokalizowany poza obszarem powiatu grodzkiego, w miejscowości Błocko w powiecie wolsztyńskim (139,9 km), badania wykonywane w ramach monitoringu operacyjnego w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych;
- Dojca – punkt zlokalizowany poza obszarem powiatu grodzkiego, w miejscowości Ruchocki Młyn w powiecie wolsztyńskim (11,1 km), badania wykonywane w ramach monitoringu operacyjnego w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych;
- Jezioro Strykowskie – badania wykonywane w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego.

Ocena stanu wód powierzchniowych

Na ocenę **stanu wód** składa się ocena stanu lub potencjału ekologicznego oraz ocena stanu chemicznego. Stan wód określany jest jako:

- dobry – jeśli stan/potencjał ekologiczny klasyfikowany jest jako bardzo dobry (stan), maksymalny (potencjał) lub dobry, a jednocześnie stan chemiczny jest dobry;
- zły – w pozostałych przypadkach.

Stan ekologiczny – określany jest dla naturalnych jednolitych części wód, potencjał ekologiczny – określany jest dla sztucznych lub silnie zmienionych jednolitych części wód. Stan/potencjał ekologiczny klasyfikowany jest jako:

- bardzo dobry (stan) lub maksymalny (potencjał),
- dobry,
- umiarkowany,
- słaby,
- zły.

Na ocenę stanu/potencjału ekologicznego składa się:

- klasyfikacja elementów biologicznych, prowadzona w zakresie klas I–V,
- klasyfikacja elementów fizykochemicznych:
 - dla rzek w zakresie: klasa I, klasa II lub stan/potencjał poniżej dobrego,
 - dla jezior w zakresie: stan/potencjał dobry lub poniżej dobrego,
 - ocena wskaźników jakości wód z grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne) w zakresie: klasy I, II lub stanu/potencjału poniżej dobrego (dla rzek i jezior),
- klasyfikacja elementów hydromorfologicznych, prowadzona w zakresie klas I lub II.

Ocena stanu chemicznego wykonywana jest na podstawie analizy wyników badań wskaźników chemicznych z grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Stan chemiczny klasyfikuje się jako dobry lub poniżej dobrego.

Jeśli JCW objęta jest monitoringiem obszarów chronionych należy sprawdzić spełnienie wymagań postawionych dla obszarów chronionych i zweryfikować ocenę stanu wód.

Szczegółowe oceny stanu wód powierzchniowych są zamieszczone na stronie internetowej WIOŚ www.poznan.wios.gov.pl.

Ocena stanu wód płynących na terenie powiatu grodziskiego za 2013 rok

W JCW Kanał Grabarski stwierdzono słaby potencjał ekologiczny; o wyniku oceny zdecydował element biologiczny (fitobentos) oraz element fizykochemiczny (azot azotanowy). W wodach cieką badano również wskaźnik chemiczny z grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (kadm) z uwagi na zlokalizowane w zlewni źródło emisji tej substancji – stan chemiczny oceniono jako dobry. Ponadto stwierdzono niespełnienie wymagań postawionych dla obszarów chronionych. Stan wód określono jako zły.

W JCW Mogilnica od Mogilnicy Wsch. do Rowu Kąkolewskiego stwierdzono umiarkowany potencjał ekologiczny, tym samym zły stan wód. O ocenie potencjału ekologicznego zdecydowały elementy fizykochemiczne (BZT5, ogólny węgiel organiczny, azot amonowy, azot Kjeldahla, azot azotanowy, azot ogólny, fosforany, fosfor ogólny). Ponadto stwierdzono niespełnienie wymagań postawionych dla obszarów chronionych.

W JCW Mogilnica od Rowu Kąkolewskiego do ujścia stwierdzono umiarkowany potencjał ekologiczny, tym samym zły stan wód. O ocenie stanu ekologicznego zdecydowały elementy fizykochemiczne (azot Kjeldahla, azot azotanowy, fosforany, fosfor ogólny). Ponadto stwierdzono niespełnienie wymagań postawionych dla obszarów chronionych.

W JCW Północny Kanał Obry do Kanału Dźwińskiego stwierdzono dobry stan chemiczny. Ze względu na brak oceny potencjału ekologicznego nie przeprowadzono oceny stanu wód.

W JCW Dojca stwierdzono stan chemiczny poniżej stanu dobrego, w związku z tym stan wód określono jako zły. Nie przeprowadzono oceny potencjału ekologicznego.

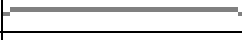

Poniżej przedstawiono ocenę stanu wód płynących na terenie powiatu grodziskiego za 2013 rok.

Nazwa ocenianej JCW	Kanał Grabarski	Mogilnica od Mogilnicy Wsch. do Rowu Kąkolewskiego	Mogilnica od Mogilnicy Wsch. do Rowu Kąkolewskiego	Mogilnica od Rowu Kąkolewskiego do ujścia	Północny Kanał Obry do Kanału Dźwińskiego	Dojca
Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Kanał Grabarski - Goździchowo	Mogilnica - Kotowo	Mogilnica - Wojnowce	Mogilnica - Sepno	Północny Kanał Obry - Błocko	Dojca - Ruchocki Młyn
Typ abiotyczny	16	19	16	19	0	17
Silnie zmieniona lub sztuczna jcw	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Program monitoringu	MO, MOC	MO, MOC	MO, MOC	MO, MOC	MO	MO
Klasa elementów biologicznych	IV	II	II	II	nie badano	nie badano
Klasa elementów hydromorfologicznych	II	II	II	II	nie badano	nie badano
Klasa elementów fizykochemicznych	PPD	PPD	PPD	PPD	nie badano	nie badano
Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	II	nie badano	nie badano	nie badano	II	nie badano
STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	SIŁNIE ZMIENIONA	UMIARKOWANIE ZŁY	UMIARKOWANIE ZŁY	UMIARKOWANIE ZŁY	nie oceniano	nie oceniano
Czy jcw występuje na obszarze chronionym?	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE
Ocena spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	NIE	NIE	NIE	NIE	nie badano	nie badano
STAN CHEMICZNY	DOBRY	nie badano	nie badano	nie badano	DOBRY	PSD
Weryfikacja stanu wód ze względu na ocenę spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	ZŁY	ZŁY	ZŁY	ZŁY		
STAN WÓD	ZŁY	ZŁY	ZŁY	ZŁY	nie oceniano	ZŁY

PPD – poniżej potencjału dobrego

PSD – poniżej stanu dobrego

NIE – nie spełnia wymagań postawionych dla obszarów chronionych

Potencjał ekologiczny JCW silnie zmienionej	
Potencjał ekologiczny JCW sztucznej	
Stan ekologiczny JCW naturalnej	

Ocena stanu wód jeziornych na terenie powiatu grodziskiego za 2013 rok

Nazwa ocenianej JCW	Jezioro Strykowskie
Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	jez. Strykowskie - stan. 01
Typ abiotyczny	3b
Silnie zmieniona jcw	NIE
Program monitoringu	MD
Klasa elementów biologicznych	IV
Klasa elementów hydromorfologicznych	I
Klasa elementów fizykochemicznych	PSD
Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	DOBRY
STAN EKOLOGICZNY	SŁABY
Czy jcw występuje na obszarze chronionym?	NIE
Ocena spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	nie badano
STAN CHEMICZNY	DOBRY
Weryfikacja stanu wód ze względu na ocenę spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	
STAN WÓD	ZŁY

PSD – poniżej stanu dobrego

W JCW Jezioro Strykowskie stwierdzono słaby stan ekologiczny oraz dobry stan chemiczny, a tym samym zły stan wód. O ocenie stanu ekologicznego zdecydowały badane elementy biologiczne (fitoplankton) oraz wskaźniki fizykochemiczne (przewodność, azot ogólny, przezroczystość oraz zawartość tlenu rozpuszczonego).

3.2.2. MONITORING JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH

Na terenie powiatu grodziskiego zlokalizowane są 2 Główne Zbiorniki Wód Podziemnych:

- GZWP nr 144 *Dolina kopalna Wielkopolska* (zbiornik czwartorzędowy, zasobny w wodę, izolowany od powierzchni poziomem glin),
- GZWP nr 150 *Pradolina Warszawa-Berlin* (zbiornik czwartorzędowy o znaczeniu ponadregionalnym, równoleżnikowo przecinający obszar Wielkopolski ze wschodu na zachód. Zbiornik ten narażony jest na zanieczyszczenia antropogeniczne ze względu na brak izolacji poziomem nieprzepuszczalnym).

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP) na terenie powiatu grodziskiego

GZWP	Nazwa zbiornika	Wiek utworów	Typ zbiornika	Średnia głębokość	Szacunkowe zasoby dyspozycyjne
				m	tys. m ³ /d
144	Dolina kopalna Wielkopolska	Qk	porowy	60	480
150	Pradolina Warszawa-Berlin	Qp	porowy	25-30	456

Objaśnienia: Qp –zbiornik czwartorzędowy w pradolinie, Qk – utwory czwartorzędu w dolinach kopalnych

Obecnie przedmiotem badań monitoringowych jakości wód podziemnych są jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Pojęcie to zostało wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną. Oznacza ono określoną objętość wód podziemnych w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych.

Na terenie województwa wielkopolskiego wyznaczono 18 jednolitych części wód podziemnych, w tym na obszarze powiatu grodziskiego 2 JCWPd nr 61 i 72, niezagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu.

W roku 2013 badania jakości wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie powiatu grodziskiego prowadzone były przez:

- Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w ramach monitoringu operacyjnego;
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, który prowadzi monitoring wyłącznie na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych w zakresie umożliwiającym ocenę wpływu związków azotu pochodzących z gospodarki rolnej na jakość wód podziemnych.

Wyniki monitoringu operacyjnego wód podziemnych

Badania prowadzono dwa razy w roku – wiosną i jesienią. W 2 punktach badawczych jakość wód mieściła się w granicach III klasy (wody zadowalającej jakości), a w jednym punkcie w granicach klasy IV (wody niezadowalającej jakości).

Ocena jakości wód podziemnych na terenie powiatu grodziskiego w roku 2013 /według PIG/

Nr otworu	Lokalizacja otworu	Wody	Stratygrafia	JCWPd	Klasa jakości wód	Wskaźniki decydujące o klasie jakości wód	Użytkowanie terenu
1283	Grodzisk Wielkopolski	W	Q	61	IV	żelazo, siarczany	Zabudowa miejska, luźna
1287	Grodzisk Wielkopolski	W	Q	61	III	tlen, żelazo,	Grunty orne
2202	Łubnica gmina Wielichowo	W	Q	72	III	żelazo, wapń,	Zabudowa wiejska

Wody: W – wgłębne, G – gruntowe;

Stratygrafia: Q – czwartorzęd;

Klasa wód: I – wody o bardzo dobrej jakości, II – wody dobrej jakości, III – wody zadowalającej jakości; IV – wody niezadowalającej jakości, V – wody złej jakości.

Wyniki monitoringu wód podziemnych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych

Na terenie powiatu zlokalizowany jest obszar szczególnie narażony na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych nr NVZ60006S – obszar zlewni rzek Mogilnica i Kanał Grabarski.

Badania prowadzono w 2 studniach zlokalizowanych w miejscowościach: Rataje i Lubiechowo, ujmujących wody czwartorzędowe, podatne na zanieczyszczenia antropogeniczne.

Ocena jakości wód podziemnych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego na terenie powiatu grodziskiego w roku 2013 /według WIOŚ/

Obszar OSN	Ujęcie	Średnie stężenie azotanów /mg NO ₃ /l/	Wynik badań	Użytkowanie terenu
OSN w zlewni rzek Mogilnicy i Kanału Grabarskiego	Lubiechowo	<0,4	wody niewrażliwe na zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego (poniżej 40 mg NO ₃ /l)	Grunty orne i łąki, zabudowa wiejska
	Rataje	<0,4	wody niewrażliwe na zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego (poniżej 40 mg NO ₃ /l)	Grunty orne i łąki, zabudowa wiejska

3.3. MONITORING JAKOŚCI GLEBY I ZIEMI

Monitoring jakości gleby i ziemi stanowi podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska. Celem badań jest śledzenie zmian różnych cech gleb użytkowanych rolniczo zachodzących w określonych przedziałach czasu pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka, w szczególności dotyczy to właściwości chemicznych gleb.

Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest w systemie monitoringu krajowego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG) w Puławach. Badania te wykonywane są cyklicznie, w okresach pięcioletnich, od roku 1995. Ostatnie badania gleb były prowadzone w roku 2010. Rozpoczęcie piątego cyklu badań planowane jest na rok 2015.

W ramach krajowej sieci, na którą składa się 216 punktów pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych na glebach użytkowanych rolniczo na terenie kraju, w Wielkopolsce wytypowanych jest do badań 17 punktów. Na terenie powiatu grodziskiego nie wyznaczono punktów pomiarowych.

3.4. MONITORING HAŁASU

Celem monitoringu hałasu jest zapewnienie informacji dla potrzeb ochrony przed hałasem realizowanej poprzez instrumenty planowania przestrzennego oraz ochrony środowiska.

Oceny stanu akustycznego środowiska dokonują obowiązkowo:

- starostowie – dla aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy,
- zarządcy dróg, linii kolejowych, lotnisk, jeśli eksploatacja drogi, linii kolejowej lub lotniska może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach.

Wojewódzki inspektor ochrony środowiska dokonuje oceny stanu akustycznego środowiska na obszarach nieobjętych procesem opracowania map akustycznych.

Ze względu na powszechność występowania, zasięg oddziaływania oraz liczbę narażonej ludności, podstawowym źródłem uciążliwości akustycznych dla środowiska są hałasy komunikacyjne. Jeżeli w związku z eksploatacją drogi lub linii kolejowej powstaje hałas przekraczający wartości dopuszczalne, zarządzający zobowiązany jest do podjęcia działań eliminujących stwierdzone przekroczenia, nie przewiduje się natomiast wydania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu w środowisku. Inspekcja Ochrony Środowiska nie ma zatem możliwości dyscyplinowania zarządzających drogami poprzez ukaranie administracyjną karą pieniężną. Z tego powodu, jak również z uwagi na trudności w likwidacji konfliktów akustycznych, uwzględnienie potrzeby zapewnienia komfortu akustycznego środowiska na etapie sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego jest najbardziej efektywnym instrumentem w walce z hałasem.

Przez teren powiatu grodziskiego przebiega droga krajowa nr 32 Gubinek – Stęszew oraz drogi wojewódzkie: nr 305 Bolewice – Wroniniec, nr 308 Nowy Tomyśl – Kunowo i nr 312 Rakoniewice – Czacz. Główny szlak kolejowy powiatu stanowi linia nr 357 Sulechów – Luboń k. Poznania.

W przypadku hałasów pochodzących od dróg i linii kolejowych dopuszczalny poziom hałasu dla wskaźnika długookresowego L_{DWN} (poziom dziennie-wieczorno-nocny) wynosi – w zależności od przeznaczenia terenu – od 50 dB do 70 dB, natomiast dla wskaźnika L_N (długookresowy poziom hałasu w porze nocy) od 45 dB do 65 dB. W odniesieniu do pojedynczej doby ustalono wartość dopuszczalną równoważnego poziomu hałasu L_{AeqD} w porze dnia równą od 50 dB do 68 dB, natomiast wartość równoważnego poziomu hałasu w porze nocy (L_{AeqN}) wynosi od 45 dB do 60 dB.

Pomiary poziomu hałasu przez zarządzających drogami, liniami kolejowymi i lotniskami prowadzone są co 5 lat – ostatnio w roku 2010. Na ich podstawie w roku 2012 wykonane zostały mapy akustyczne obszarów położonych w otoczeniu odcinków dróg, na których stwierdzono negatywne oddziaływanie akustyczne. Wykaz odcinków dróg na terenie powiatu, dla których sporządzono mapy akustyczne przedstawiono w „Informacji o stanie środowiska i działalności

kontrolnej Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w powiecie grodziskim w roku 2012”.

W roku 2013 WIOŚ nie prowadził pomiarów poziomów hałasu komunikacyjnego na terenie powiatu grodziskiego.

3.5. MONITORING PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH

W roku 2013 zakończył się drugi, trzyletni cykl badań poziomu pól elektromagnetycznych (PEM) w środowisku, obejmujący lata 2011–2013. W roku tym wykonano kolejną serię badań PEM, prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska i realizowanych w sposób określony w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221, poz. 1645).

Monitoring pól elektromagnetycznych polega na wykonywaniu w cyklu trzyletnim pomiarów natężenia składowej elektrycznej pola w przedziale częstotliwości co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz, w 135 (po 45 na rok) punktach pomiarowych rozmieszczonych równomiernie na obszarze województwa.

Punkty wybiera się w miejscach dostępnych dla ludności usytuowanych:

- w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tysięcy,
- w pozostałych miastach,
- na terenach wiejskich.

Dla każdej z powyższych grup terenów wybiera się po 15 punktów, dla każdego roku kalendarzowego.

Pomiary wykonuje się w odległości nie mniejszej niż 100 metrów od źródeł emitujących pola elektromagnetyczne.

Na terenie powiatu grodziskiego w roku 2013 pomiary poziomów PEM prowadzono w jednym punkcie – w Kamieńcu przy ulicy Słonecznej 3, wytypowanym do badań w kategorii *tereny wiejskie*.

Zmierzony poziom składowej elektrycznej pola wyniósł 0,14 V/m, zatem nie występowało przekroczenie poziomu dopuszczalnego wynoszącego 7 V/m.

W tym samym punkcie badania przeprowadzono w roku 2010 – w poprzednim, zakończonym cyklu trzyletnim – wtedy również nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego PEM.

W roku 2013, podobnie jak w latach ubiegłych, w trakcie badań na obszarze całej Wielkopolski w żadnym z punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczeń poziomów PEM. Mimo postępującego wzrostu liczby źródeł pól elektromagnetycznych nie obserwuje się znaczącego wzrostu natężenia poziomów pól w środowisku.

3.6. MONITORING GOSPODARKI ODPADAMI

Wojewódzką bazę danych, dotyczącą wytwarzania i gospodarowania odpadami wraz z rejestrem udzielanych pozwoleń na wytwarzanie odpadów oraz na zbieranie i przetwarzanie odpadów, prowadzi marszałek województwa.

Utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania.

WIOŚ, w ramach monitoringu gospodarki odpadami, gromadzi informacje o:

- kompostowniach i sortowniach,
- spalarniach,
- składowiskach z uwzględnieniem stopnia i sposobu ich zabezpieczenia.

Informacje te uzyskiwane są z ankiet wysyłanych do gmin oraz do podmiotów gospodarczych, weryfikowanych podczas kontroli.

Spalarnie

Na terenie powiatu nie ma spalarni odpadów.

Kompostownie

W Wąbiewie (gmina Kamieniec) od września 2012 r. działa kontenerowa kompostownia odpadów, w której kompostowaniu poddano w 2013 r. 18938,049 Mg frakcji mokrej. Właścicielem i zarządzającym kompostownią odpadów w Wąbiewie jest Przedsiębiorstwo Handlowo-Produkcyjne Przemysław Olejnik.

Sortownie

W Wąbiewie (gmina Kamieniec) znajduje się sortownia zmieszanych odpadów budowlanych i komunalnych odpadów zbieranych selektywnie. Właścicielem i zarządzającym kompostowni odpadów w Wąbiewie jest Przedsiębiorstwo Handlowo-Produkcyjne Przemysław Olejnik.

W 2013 r. poddano sortowaniu 5118,341 Mg odpadów; wysortowano:

- papier i tektura kod odpadu: 191201 w ilości 106,5 Mg,
- metale żelazne kod odpadu: 191202 w ilości 20,06 Mg,
- inne odpady z mechanicznej obróbki odpadów kod odpadu: 191212 w ilości 315,717 Mg.
- odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów kod odpadu: 170101 w ilości 2812,48 Mg,
- odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia kod odpadu: 170103 w ilości 192,78 Mg,
- zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 170106 kod odpadu: 170107 w ilości 412,96 Mg,
- drewno kod odpadu: 170201 w ilości 502,64 Mg,
- żelazo i stal kod odpadu: 170405 w ilości 44,0 Mg,
- opakowania z tworzyw sztucznych kod odpadu: 150102 w ilości 524,08 Mg,
- opakowania z papieru i tektury kod odpadu: 150101 w ilości 187,124 Mg,

Składowiska odpadów

W 2013 r. na terenie powiatu grodziskiego eksploatowano jedno składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Goździn (gmina Rakoniewice).

W miejscowościach: Granowo (gmina Granowo), Łubnica (gmina Wielichowo), Śniaty (gmina Wielichowo), Czarna Wieś (gmina Grodzisk Wlkp.) znajdują się cztery składowiska, których eksploatację zakończono.

Wykaz składowisk eksploatowanych na terenie powiatu grodziskiego w roku 2013

Lp.	Gmina	Miejscowość	Ilość odpadów składowana w 2013 roku /Mg/	Powierzchnia całkowita składowiska ^{/1/} /ha/	Data uruchomienia	Posiadane decyzje ^{/2/}	Typ składowiska ^{/3/}
1	Rakoniewice	Goździn	853,4	4,6	2001	1,2,3,4,6	IN

Objaśnienia:

/1/ powierzchnia całkowita składowiska to powierzchnia całego terenu (budynki, drogi wewnętrzne, kwatery) należąca do zarządzającego składowiskiem;

/2/ posiadane decyzje: **1** decyzja lokalizacyjna, **2** pozwolenie na budowę, **3** decyzja zatwierdzająca instrukcję eksploatacji, **4** pozwolenie na użytkowanie, **5** zezwolenie na odzysk lub unieszkodliwianie, **6** pozwolenie zintegrowane na składowanie odpadów z wyłączeniem odpadów obojętnych, o zdolności przyjmowania ponad 10 ton odpadów na dobę lub o całkowitej pojemności ponad 25.000 ton;

/3/ typ składowiska: **N** odpadów niebezpiecznych, **O** odpadów obojętnych, **IN** odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

Wykaz zamkniętych składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne na terenie powiatu grodzkiego

Lp.	Gmina	Miejscowość	Powierzchnia całkowita składowiska /ha/	Data uruchomienia	Data zaprzestania przyjmowania odpadów / data decyzji na zamknięcie	Rekultywacja
1.	Granowo	Granowo	9	1975	2007 ¹ /2010 ²	nie rozpoczęto
2.	Wielichowo	Łubnica.	1,8	1983	2007 ¹ /2009 ²	nie rozpoczęto
3.	Wielichowo	Śniaty	1,5	1989	2007 ¹ /2009 ²	nie rozpoczęto
4.	Grodzisk Wlkp.	Czarna Wieś	3,7	1992	2012 ¹ /2013 ²	w trakcie

Objaśnienia:

1 – data zaprzestania przyjmowania odpadów,

2 – data decyzji na zamknięcie

Zgodnie z art. 124.4 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2013 r. poz. 21, z późn. zm.) zarządzający składowiskiem odpadów jest obowiązany prowadzić monitoring składowiska odpadów w fazie przedeksploatacyjnej, eksploatacyjnej i poeksploatacyjnej. Zakres, czas i częstotliwość oraz sposób i warunki prowadzenia monitoringu składowisk odpadów określone zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk z dnia 09.12.2002 r. (Dz. U. Nr 220, poz. 1858 z późn. zm.) obowiązującym do dnia 16 maja 2013 r. Obowiązek ten został utrzymany w obecnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów.

Obowiązek prowadzenia monitoringu na czynnym składowisku określony jest w decyzji zatwierdzającej instrukcję eksploatacji/pozwoleniu zintegrowanym/zezwoleń na odzysk lub unieszkodliwienie, w przypadku składowisk zamkniętych w decyzji wyrażającej zgodę na zamknięcie i przeprowadzenie rekultywacji. Natomiast zgodnie z obowiązującą od 23 stycznia 2013 r. ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, zarządzający składowiskiem odpadów istniejącym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jest obowiązany w terminie dwóch lat od dnia jej wejścia w życie złożyć wnioski o wydanie decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów, w której prowadzenie monitoringu określone będzie zarówno dla fazy eksploatacyjnej i poeksploatacyjnej.

Zakres i częstotliwość badań monitoringowych w roku 2013 na składowiskach eksploatowanych i nieeksploatowanych na terenie powiatu grodzkiego

Lp.	Lokalizacja składowiska	Badania	poziom i skład wód podziemnych	skład wód odciekowych	skład wód powierzchniowych	skład i emisja gazu składowiskowego	osiadanie składowiska	struktura i skład masy odpadów
1	Goździn	wymagane ¹	4 razy w roku	4 razy w roku	nie dotyczy	12 razy/ rok	raz w roku	raz w roku
		wykonane ²	4 razy w roku	4 razy w roku	nie dotyczy	12 razy/ rok	raz w roku	raz w roku
2	Granowo	wymagane ¹	2 razy w roku	nie dotyczy	2 razy/ rok	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
		wykonane ²	2 razy w roku	nie dotyczy	2 razy /rok	brak pomiaru ³	brak pomiaru ⁴	nie dotyczy
3	Łubnica	wymagane ¹	2 razy w roku	nie dotyczy	nie dotyczy	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
		wykonane ²	2 razy w roku	nie dotyczy	nie dotyczy	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
4	Śniaty	wymagane ¹	2 razy w roku	nie dotyczy	nie dotyczy	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
		wykonane ²	2 razy w roku	nie dotyczy	nie dotyczy	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
5	Czarna Wieś	wymagane ¹	2 razy w roku	2 razy w roku	nie dotyczy	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
		wykonane ²	2 razy w roku	2 razy w roku	2 razy /rok	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy

Objaśnienia:

1 - częstotliwość prowadzonych badań zgodnie z wydaną decyzją, w przypadku gdy badanie któregoś ze wskaźników nie jest wymagane wpisano nie dotyczy.

2 - częstotliwość prowadzonych badań zgodnie z informacjami zawartymi w przekazanych do WIOŚ raportach z monitoringu lokalnego na składowiskach w roku 2013.

3- brak pomiarów z powodu braku studni odgazowującej.

4- brak pomiarów z powodu braku reperów geodezyjnych.

3.7. PODSUMOWANIE

1. W wyniku oceny jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia strefę wielkopolską zaliczono do klasy A, za wyjątkiem pyłu PM10 i benzo(a)pirenu, dla których strefę zaliczono do klasy C. Ze względu na kryteria dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających klasyfikacji, strefę wielkopolską zaliczono do klasy A.
Zaliczenie strefy do klasy A oznacza, że jakość powietrza atmosferycznego na jej obszarze jest zadowalająca. Natomiast przypisanie klasy C oznacza przekroczenie wymaganych prawem norm, ale nie muszą one występować na całym obszarze strefy. Planowane na obszarze strefy przedsięwzięcia nie mogą wpływać na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. Jednocześnie na obszarze strefy powinny być prowadzone działania na rzecz utrzymania jakości powietrza lub jej poprawy.
Zarząd Województwa Wielkopolskiego przygotował dla strefy wielkopolskiej Program Ochrony Powietrza w zakresie benzo(a)pirenu i pyłu PM10.
2. Zgodnie z wymaganiami Ramowej Dyrektywy Wodnej do 2015 roku należy osiągnąć dobry stan wód. Badane w 2013 r. jednolite części wód Kanał Grabarski i Mogilnica od Mogilnicy Wsch. do Rowu Kąkolewskiego miały odpowiednio słaby i umiarkowany potencjał ekologiczny, a tym samym zły stan wód.
Największy wpływ na jakość wód mają punktowe źródła zanieczyszczeń (wprowadzanie do wód niedostatecznie oczyszczonych lub nieoczyszczonych ścieków) oraz zanieczyszczenia obszarowe pochodzące głównie z rolnictwa. Inne ważne źródło zanieczyszczeń wód powierzchniowych stanowi także niedostateczna sanitacja wsi.
Należy dążyć do poprawy stanu wód w szczególności poprzez: uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewniach (budowa równoległe sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, odprowadzanie do wód wyłącznie ścieków oczyszczonych); stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych na terenach użytkowanych rolniczo, podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa.
3. Na obszarze powiatu położone są dwie JCWPd uznane za niezagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. W wyniku badań PIG w 2 badanych punktach stwierdzono wody zadowalającej jakości (III klasa), a w jednym punkcie wody niezadowalającej jakości.
Badania wód podziemnych na obszarze szczególnie narażonym na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych prowadzone na ujęciach w Ratajach i Lubiechowie nie wykazały zagrożenia zanieczyszczeniem azotanami pochodzenia rolniczego.
4. Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest w systemie monitoringu krajowego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG) w Puławach. Badania te wykonywane są cyklicznie, w okresach pięcioletnich, od roku 1995. Ostatnie badania gleb były prowadzone w roku 2010. Na terenie powiatu grodziskiego nie wyznaczono punktów pomiarowych. Rozpoczęcie piątego cyklu badań planowane jest na rok 2015.
5. Degradacja klimatu akustycznego środowiska ma miejsce przede wszystkim w sąsiedztwie głównych tras komunikacji drogowej. Ze względu na trudności związane z eliminowaniem tego rodzaju konfliktów akustycznych, podstawowe znaczenie ma właściwa polityka w zakresie planowania przestrzennego. Problem ten dotyczy nie tylko decyzji podejmowanych w stosunku do obiektów będących źródłami hałasu, ale również lokalizowania projektowanej zabudowy i terenów wymagających komfortu akustycznego.
W roku 2013 WIOŚ nie prowadził pomiarów poziomów hałasu komunikacyjnego na terenie powiatu grodziskiego.
6. W drugim trzyletnim cyklu pomiarów, obejmującym lata 2011–2013, nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego pól elektromagnetycznych na terenach dostępnych dla ludności na obszarze województwa wielkopolskiego.

7. Gospodarka odpadami:

- a) na terenie powiatu eksploatowano: jedną sortownię zmieszanych odpadów budowlanych i komunalnych odpadów zbieranych selektywnie, jedną kompostownię oraz jedno składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne,
- b) ilość odpadów poddanych sortowaniu w sortowni w Wąbiewie zwiększyła się w porównaniu do roku 2012,
- c) ilość odpadów poddanych kompostowaniu w kompostowni w Wąbiewie zwiększyła się w porównaniu do roku 2012 (kompostowania zaczęła działać od września 2012 r.),
- d) ilość składowanych odpadów na eksploatowanym składowisku w Goździnie zmniejszyła się w porównaniu do roku 2012,
- e) na terenie powiatu znajdują się cztery składowiska nieeksploatowane, które posiadają decyzje o wyrażeniu zgody na zamknięcie; na jednym składowisku rozpoczęto prace rekultywacyjne, a na trzech pozostałych rekultywacji nie rozpoczęto,
- f) na składowisku w Granowie nie prowadzono monitoringu w pełnym zakresie określonym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów, obowiązującym do dnia 16 maja 2013 r.; w obecnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Dz.U. 2013, poz. 523) obowiązek i zakres monitoringu został utrzymany.

4. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

W 2013 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu – Delegatura w Lesznie realizował zadania kontrolne określone w ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz w „Ogólnych kierunkach działania IOŚ” ustalonych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Podstawowym celem przeprowadzonych kontroli była poprawa bezpieczeństwa ludzi i środowiska, dlatego wybór podmiotów do kontroli dokonywany był w oparciu o analizę szeregu uwarunkowań i kryteriów, między innymi takich jak:

- ograniczenie uciążliwości dla środowiska instalacji, które mogą powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska, jako całości (instalacje IPPC),
- poprawa stanu gospodarki odpadami, poprzez kontrole składowisk odpadów oraz zmniejszenie strumienia odpadów kierowanych na składowiska,
- ochrona zasobów wód i poprawa gospodarki wodno-ściekowej, poprzez kontrole podmiotów wprowadzających ścieki do wód lub do ziemi oraz stosujących nawozy naturalne,
- ograniczenie emisji do powietrza ze źródeł energetycznych i technologicznych,
- ochrona środowiska przed hałasem,
- gospodarowanie zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym,
- obowiązki związane z demontażem pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Zadania kontrolne realizowano w ramach działań planowych oraz pozaplanowych, w tym interwencyjnych, podejmowanych na wniosek obywateli, organów administracji publicznej i innych jednostek organizacyjnych.

Kontrolami objęto przedsiębiorców, jak i jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami oraz podmioty prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie.

Według stanu na dzień 31.12.2013 r. w ewidencji Delegatury WIOŚ w Lesznie znajdowało się 146 podmiotów prowadzących działalność na terenie powiatu grodzkiego, co stanowi 10,5% ogółu podmiotów zarejestrowanych w Delegaturze. W okresie od 01.01.2013 r. do 31.12.2013 r. skontrolowano 24 podmioty (16,4% spośród podmiotów z powiatu), u których przeprowadzono 24 kontrole w zakresie: ochrony przed hałasem, ochrony powietrza, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, wywiązywania z obowiązków nałożonych w pozwoleniach zintegrowanych oraz innych pozwoleniach na korzystanie ze środowiska, przestrzegania ustawy o nawozach i nawożeniu, ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową, ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Najliczniejszą grupę wśród skontrolowanych stanowiły jednostki zajmujące się gospodarką odpadami (9), działalnością wytwórczą w rolnictwie (4), przemysłem rolnospożywczym (3), oczyszczaniem ścieków (2), handlem (2), inne (4).

W trakcie 2 kontroli nie stwierdzono naruszeń przepisów ochrony środowiska, natomiast w pozostałych 22 kontrolach (91,7%) takie naruszenia występowały. Dotyczyły one:

- braku pozwolenia wodnoprawnego;
- nieprzestrzegania warunków pozwoleń na korzystanie ze środowiska;
- oddania do użytkowania instalacji kwalifikowanej jako przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko bez wymaganego poinformowania WIOŚ o zamiarze oddania do użytkowania;
- eksploataowania instalacji bez wymaganego zgłoszenia;
- niezapewnienia ochrony wód przed zanieczyszczeniem, w związku z wprowadzaniem do środowiska ścieków;
- gospodarowania odpadami z naruszeniem przepisów lub decyzji administracyjnych;
- nieprawidłowości w rolniczym stosowaniu komunalnych osadów ściekowych;
- niewłaściwego stanu technicznego instalacji chroniących środowisko;

- braku umowy z podmiotem uprawnionym do prowadzenia działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych oraz braku dokumentów potwierdzających korzystanie z usług takiego podmiotu lub odbierania odpadów komunalnych;
- spalania odpadów, poza instalacjami i urządzeniami do tego przeznaczonymi;
- braku lub nieprawidłowości w prowadzeniu ewidencji i sprawozdawczości w zakresie wytwarzanych odpadów;
- nienaliczania lub nieprawidłowego naliczania opłat za korzystanie ze środowiska;
- niesporządzenia rocznego raportu do KOBiZE;
- nieprowadzenia okresowych pomiarów emisji lub nieprawidłowości w tym zakresie;
- niewykonywania pomiarów związanych z pośrednim korzystaniem ze środowiska;
- nieprzedkładania właściwym organom okresowych wyników pomiarów lub niezachowania terminu ich przekazywania;
- nieprowadzenia ewidencji zawierającej informacje o ilości i jakości pobranej wody podziemnej;
- niepoinformowania wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska lub poinformowania go niezgodnie z prawdą o zakresie wykonania zarządzenia pokontrolnego.

W działaniach pokontrolnych w 2013 r. wobec naruszających przepisy ochrony środowiska zastosowano następujące sankcje:

- udzielono 31 pouczeń,
- wydano 14 zarządzeń pokontrolnych,
- nałożono 13 mandatów karny na łączną kwotę 3200 zł,
- skierowano 1 wniosek o ukaranie do sądu,
- uprawomocnieniu uległo 5 decyzji o karach pieniężnych w łącznej wysokości 102,4 tys. zł za wprowadzanie ścieków do środowiska z naruszeniem warunków pozwolenia wodnoprawnego oraz za zbieranie odpadów bez wymaganego zezwolenia.

Zestawienie liczbowe działań kontrolnych

Jednostka administracyjna	Liczba							Decyzje wymierzające kary	
	podmiotów gospodarczych w ewidencji WIOŚ	kontroli	zarządzeń pokontrolnych	mandatów karnych	decyzji ustalających termin i wstrzymujących	wniosków o ukaranie do sądów	wniosków do organów ścigania	liczba	kwota /tys. zł/
Gmina Grodzisk Wlkp.	60	9	4	3	0	1	0	4	13,5
Gmina Granowo	18	1	1	0	0	0	0	0	0
Gmina Kamieniec	11	2	2	1	0	0	0	2	78,9
Gmina Rakoniewice	36	5	3	3	0	0	0	0	0
Gmina Wielichowo	21	7	4	6	0	0	0	1	10
Powiat grodziski	146	24	14	13	0	1	0	7	102,4

5. POWAŻNE AWARIE

W 2013 roku na terenie powiatu grodzkiego znajdował się jeden zakład zakwalifikowany do grupy Zakładów o Dużym Ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnych awarii (Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. w Warszawie Oddział w Zielonej Górze – Odazotownia Grodzisk w Snowidowie).

Nie było zakładów zaklasyfikowanych do Zakładów o Zwiększonym Ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

Jeden zakład (IKO Kompania Drobiarska Sp. z o.o. Augustowo) zaklasyfikowano do grupy pozostałych zakładów mogących spowodować poważne awarie, które ze względu na ilość substancji niebezpiecznej, jaka może znajdować się w zakładzie, nie klasyfikują się do grup ZZR lub ZDR, ale z uwagi na rodzaj substancji, prowadzone procesy technologiczne lub usytuowanie instalacji, stanowią zagrożenie dla środowiska.

Rejestr nie obejmuje stacji paliw, które również mogą być potencjalnym miejscem wystąpienia poważnych awarii.

Zdarzenia o znamionach poważnej awarii.

W roku 2013 na terenie powiatu grodziskiego nie wystąpiły zdarzenia o znamionach poważnej awarii, ani poważne awarie.